

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Cob/46/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115224874
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8115224874.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Viery Zolákovej a JUDr. Andreja Radomského v sporovej veci žalobkyne B. K., H.. XX.X.XXXX, C. E. X/XX, B. - XXXX Y., Q. Q., zastúpenej JUDr. Sabína Hodoňová, PhD., advokátka, so sídlom Mariánske námestie 31, 010 01 Žilina, IČO: 42224501, proti žalovanému Obec Jarovnice, so sídlom Jarovnice 223, 082 63 Jarovnice, IČO: 00327212, zastúpenému advokátom JUDr. Mgr. Radimom Komkom, LL.M, so sídlom Hlavná 27, 080 01 Prešov, IČO: 41343859, o zaplatenie 399,- eur s príslušenstvom, o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 22Cb/67/2015-92 zo dňa 6.6.2018, jednohlasne taktó

rozhodol:

Zrušuje rozsudok súdu prvej inštancie a vracia mu vec na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom č. k. 22Cb/67/2015-92 zo dňa 6.6.2018 vyslovil, cit.:

„I. Súd žalobu z a m i e t a v celom rozsahu.

II. Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že ukladá povinnosť zaplatiť trovy konania žalobcovi. O výške tejto náhrady bude v zmysle § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.“

2. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania ustálil skutkový stav tak, že žalovaný si na základe objednávky č. 61027 zo dňa 24.10.2012 objednal u právneho predchodcu žalobcu 1 ks vydania encyklopédie Who is who v Slovenskej republike v plátennej väzbe v cene pri predplatení a platbe vopred vo výške 399,- eur. Išlo o 10. vydanie encyklopédie, ktoré malo byť vydané v mesiaci október 2013. Neoddeliteľnú súčasť objednávky tvorili všeobecné obchodné podmienky právneho predchodcu žalobcu (ďalej „VOP“). V zmysle bodu č. 5 VOP objednávka encyklopédie za „cenu pri predplatení a platbe vopred“ bola splatná v lehote dvoch mesiacov od podpísania objednávky objednávateľom. V prípade omeškania s platbou, boli dohodnuté úroky z omeškania vo výške 10 % p.a. Zamestnanec žalovaného dňa 5.11.2012 požiadal právneho predchodcu žalobcu o zrušenie služieb, keďže neeviduje v systéme objednávok predmetnú objednávku, preto ju nebude môcť uhradiť. Žalovaný listom zo dňa 30.07.2013 zaslal právnenému predchodcovi žalobcu faktúru č. SK2012-141246 späť, nakoľko neeviduje objednávku na takúto službu a nemá vedomosť o objednaní takého produktu a preto prosí o storno uvedeného produktu. K dodaniu tovaru za trvania zmluvného vzťahu nedošlo.

3. Na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ustanovenia § 266 ods. 1, §269 ods. 2, §344, §409 ods. 1, § 536 ods. 1 Obchodného zákonníka a § 37 ods. 3 Občianskeho zákonníka a vec právne posúdil tak, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená inominátna zmluva vykazujúca znaky kúpnej zmluvy ako aj zmluvy o dielo, predmetom ktorej bol záväzok právneho predchodcu žalobcu dodať žalovanému 10. vydanie encyklopédie Who is who v Slovenskej republike a záväzok žalovaného zaplatiť žalobcovi predajnú cenu. Medzi stranami bolo sporné, či došlo k platnému uzavretiu tejto zmluvy v podobe realizácie objednávky ako aj skutočnosť, či zmluvný vzťah aj naďalej

trvá. Súd prvej inštancie uvedenú zmluvu posúdil ako platne uzatvorenú, nakoľko objednávku podpísal štatutárny zástupca žalovaného a to starosta obce a taktiež táto bola opatrená odtlačkom pečiatky žalovaného. K namietaným chybám objednávky v časti daňového identifikačného čísla, či kódu IBAN, súd prvej inštancie uviedol, že tieto chyby v písaní nespôsobili neplatnosť právneho úkonu podľa § 37 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Čo sa týka trvania zmluvného vzťahu, súd dospel k záveru, že k jeho ukončeniu došlo účinným odstúpením od zmluvy zo strany žalovaného dňa 5.11.2012, a to aj napriek tomu, že mu VOP toto právo nepriznávali. Súd poukázal na to, že žalovaný odstúpil od zmluvy v 7. pracovný deň od realizácie objednávky, teda v dostatočnom časovom predstihu pred plánovaným vydaním encyklopédie. Uvedené odstúpenie od zmluvy súd posúdil ako účinné. Poukázal na to, že právny predchodca žalobcu o odstúpení od zmluvy vedel, resp. mohol vedieť, no aj napriek tomu na oznámenie žalovaného nereagoval a prípadné výhrady voči uvedenému žalovanému neoznámil. Taktiež súd prvej inštancie uviedol, že žalobca nepreukázal, že by jeho právny predchodca žalovanému zaslal korektúrny list v zmysle bodu 4. VOP, či doručil žalovanému faktúru a či akýmkoľvek spôsobom reagoval na odstúpenie od zmluvy zo strany žalovaného. Na základe uvedeného súd konštatoval porušenie VOP právnym predchodcom žalobcu (bod 4.), pričom napriek uvedenej skutočnosti sa od žalovaného domáhal zaplatenia celého plnenia. Toto konanie súd vyhodnotil ako konanie v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, ktoré nemôže požívať súdnu ochranu, a preto rozhodol tak, že žalobu v celom jej rozsahu zamietol.

4. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v súlade s ustanovením § 255 ods. 1 CSP, a to tak, že úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu voči neúspešnému žalobcovi.

5. V zákonom stanovenej lehote podal voči rozsudku v celom rozsahu odvolanie žalobca, namietajúc nesprávne skutkové zistenia, ku ktorým dospel súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov a nesprávne právne posúdenie veci. K zániku zmluvného vzťahu žalobca uviedol, že sa nestotožňuje s konštatovaním súdu prvej inštancie, že k ukončeniu zmluvného vzťahu došlo účinným odstúpením od zmluvy zo strany žalovaného aj napriek tomu, že VOP žalobcu toto právo žalovanému nepriznávali. Poukázal na to, že súd v napadnutom rozsudku nerozlišuje medzi odstúpením od zmluvy - jednostranným právnym úkonom a zrušením záväzku dohodou - dvojstranným právnym úkonom. Uviedol, že zmyslom VOP je možné ukončiť zmluvný vzťah medzi predávajúcim a objednávateľom len na základe dohody zmluvných strán, pričom žalobca neviduje žiadnu dohodu o ukončení zmluvného vzťahu. Čo sa týka žiadosti zamestnanca žalovaného o zrušenie objednávky zo dňa 5.11.2012 v elektronickej forme, žalobca uviedol, že sa jedná o jeho jednostranný právny úkon odstúpiť od zmluvy, preto nemožno ho posúdiť za platné skončenie zmluvného vzťahu, keďže v zmysle VOP k zániku záväzkového vzťahu bolo možné pristúpiť len na základe dohody. Poukázal na ustanovenie § 344 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého je možné od zmluvy odstúpiť iba v prípadoch, ktoré ustanovuje zmluva alebo tento alebo iný zákon, pričom v predmetnej veci zo záväznej objednávky zo dňa 24.10.2012 nevyplývalo, že by si strany dohodli možnosť odstúpiť od zmluvy. Taktiež žalobca neporušil žiadnu zo zákonných povinností, ktoré by zakladali právo odstúpiť od zmluvy, preto nemôže byť odstúpenie od zmluvy vyhodnotenú súdom ako účinné. Žalobca taktiež uviedol, že žiadosť žalovaného zo dňa 5. novembra 2012 nemožno subsumovať pod dohodu zmluvných strán o ukončení zmluvného vzťahu, keďže nedošlo k bezpodmienečnej akceptácii návrhu žalovaného na zrušenie zmluvy. Nesprávne právne posúdenie súdom prvej inštancie spočívalo v tom, že k ukončeniu tohto záväzku došlo účinným odstúpením od zmluvy zo strany žalovaného dňa 5. novembra 2012. Čo sa týka súdom konštatovaného porušenia povinností zo strany žalobcu, s uvedeným záverom žalobca nesúhlasil a poukázal na bod 5 a 11 odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorých súd spomína faktúru č. SK2012-141246, ktorú zaslal žalobca žalovanému a žalovaný listom zo dňa 30. júla 2013 zaslal vystavenú faktúru späť s tým, že ju odmieta uhradiť. Na základe uvedeného nemožno konštatovať, že by žalobca žalovanému faktúru nedoručil. S poukazom na vyššie uvedené nemožno konštatovať, že by žalobca porušil VOP a teda jeho konanie nemožno považovať za konanie v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, ktoré nepožíva súdnu ochranu. Ku korektúrovému listu žalobca uviedol, že tento sa vzťahuje na úpravu životopisu žalovaného, ktorý sa v encyklopédiách právneho predchodcu žalobcu zverejňuje bezplatne a nie je predmetom záväznej objednávky žalobcu, a teda ani zmluvného vzťahu, ktorý je predmetom tejto právnej veci. Žalobca zotrval na tom, že tento napriek vyššie uvedenému, korektúrový list žalovanému aj tak zasielal. Nakoľko súd prvej inštancie podľa názoru žalobcu dospel na základe vykonaných listinných dôkazov a to záväznej objednávky, VOP a jednostranných právnych úkonov zo strany žalovaného k nesprávnym skutkovým zisteniam, napadnutý rozsudok navrhol zmeniť tak, že odvolací súd zaviazal

žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 399,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 10 % ročne počnúc od 25.12.2012 až do zaplatenia a prizná žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

6. Odvolací súd uznesením č.k. 1Cob/1/2019-126 z 17.1.2019 odmietol odvolanie žalobcu proti napadnutému rozsudku z dôvodu, že toto bolo podané oneskorene, keďže napadnutý rozsudok bol žalobcovi doručený dňa 8.8.2018 a odvolanie bolo podané dňa 27.8.2018, pričom lehota na podanie odvolania uplynula dňa 23.8.2018. Žalobca voči predmetnému rozhodnutiu podal dovolanie, ktoré odôvodnil vadným doručením napadnutého rozhodnutia, keďže toto nebolo doručované do dátovej schránky právnej zástupkyne žalobcu ako osoby vykonávajúcej advokáciu, ale do elektronickej schránky súkromnej osoby. Dovolačný súd uznesením sp.zn. 3Obdo/35/2019 zo dňa 12.6.2019 zrušil uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 17.1.2019 č.k. 1Cob/1/2019-126 z dôvodu, že rozsudok okresného súdu zo dňa 6.6.2018 nebol doposiaľ doručený právnej zástupkyne žalobkyne, a preto jej nezačala plynúť lehota na podanie odvolania proti nemu. Dovolačný súd vyslovil, že súd prvej inštancie pri doručovaní rozsudku žalobcovi, teda jej právnomu zástupcovi, pochybil a záver odvolacieho súdu o oneskorenom podaní odvolania považoval za nesprávny, nakoľko na použitie fikcie doručenia podľa § 32 ods. 5 písm. b) Zákona o e-Governmente neboli splnené zákonné podmienky.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok účinný od 1.7.2016 - ďalej len „CSP“) viazaný právnym názorom vysloveným dovolacím súdom v uznesení sp.zn. 3Obdo/35/2019 zo dňa 12.6.2019 prejednal podané odvolanie v zmysle zásad daných aplikáciou ust. § 378 a nasl. CSP. Odvolací súd pritom prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania. Odvolací súd pri prieskume napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 379 a § 380 ods. 1 CSP bol viazaný rozsahom odvolania ako aj odvolacími dôvodmi tak, ako boli uplatnené v zákonnej odvolacej lehote. Na základe takéhoto prieskumu uvedeného rozhodnutia súdu prvej inštancie i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a napadnuté rozhodnutie je potrebné v zmysle § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Čo sa týka samotného právneho posúdenia vzťahu medzi žalobcom a žalovanou, odvolací súd sa stotožnil s právnym posúdením zmluvného vzťahu, uzatvoreného medzi žalovaným a právnym predchodcom žalobcu ako inominátnej zmluvy podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka s tým, že predmetom zmluvy bol záväzok právneho predchodcu žalobcu dodať žalovanému 10. vydanie encyklopédie Who is who v Slovenskej republike a záväzok žalovaného zaplatiť žalobcovi predajnú cenu. Žalobca bol povinný zaplatiť kúpnu cenu v lehote dvoch mesiacov od podpísania objednávky objednávateľom v zmysle bodu 5 VOP. Právny vzťah medzi stranami sporu, ktorý vznikol na základe uvedenej zmluvy sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka, ktorý v diele VIII. upravuje spôsoby zániku nesplneného právneho záväzku. V oddiele I predmetného dielu Obchodného zákonníka, teda v ustanoveniach § 344 až § 351 je komplexne upravený inštitút odstúpenia od zmluvy. V zmysle uvedených ustanovení je možné v obchodnoprávnom vzťahu odstúpiť od zmluvy iba v prípade, ak tak umožňuje zmluva, Obchodný zákonník alebo iný zákon.

9. Tento názor vyplýva aj z niekoľkých judikovaných záverov. Len príkladmo možno uviesť, že aj Najvyšší súd Českej republiky v rozsudku sp.zn. 23Cdo/1907/2011 z 26.3.2013 vyslovil: „Všeobecná zásada záväzkového práva o záväznosti zmlúv (pacta sunt servanda) nedovoľuje zmluvným stranám, aby sa jednostranným odstúpením od zmluvy zbavovali povinnosti, ktoré na seba uzatvorením zmluvy zobrali a na splnení ktorých druhá zmluvná strana spolieha. Zákonná úprava dovoľuje odstúpiť od zmluvy len v prípadoch, ktoré stanoví zmluva alebo zákon. Zákonná úprava odstúpenia od zmluvy z dôvodu omeškania alebo vadného plnenia na prejednávany prípad neseďí, odstúpenie je teda možné len z tých dôvodov, ktoré si zmluvné strany samé medzi sebou dojednali“. Uvedená právna veta je použiteľná aj na právne posúdenie predmetnej veci, pretože vychádza z totožnej právnej úpravy, ktorá v minulosti platila i v ČR.

10. V prejednávanom prípade však medzi zmluvnými stranami možnosť odstúpenia od zmluvy nebola dohodnutá. Bod VIII VOP upravoval zrušenie zmluvy vzájomnou dohodou zmluvných strán, k čomu sa vyžaduje návrh na zrušenie zmluvy niektorej zo zmluvných strán a akceptácia druhej zmluvnej strany predmetného právneho úkonu, teda dojednanú možnosť skončenia zmluvného vzťahu nemožno posúdiť ako odstúpenie od zmluvy, ktoré predstavuje jednostranný právny úkon jednej zo zmluvných strán po naplnení niektorej z dohodnutých skutočností, na ktorú sa viaže možnosť skončenia zmluvného vzťahu

odstúpením. Na základe uvedeného právne závery súdu prvej inštancie o účinnom odstúpení od zmluvy sú nesprávne.

11. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu porušil svoje povinnosti, keďže v konaní nebolo preukázané, že doručil žalovanému korektný list podľa čl. 4 VOP, ani tá skutočnosť, že by žalovanému doručil faktúru a taktiež ani to, či žalovanému odpovedal na jeho odstúpenie od zmluvy, preto mal za to, že takéto konanie žalobcu je v rozpore s poctivým obchodným stykom, a preto jeho žalobe neposkytol právnu ochranu. Žiada sa pritom uviesť, že ak súd prvej inštancie vyslovil účinné odstúpenie od zmluvy žalovaným a následne vyslovil, že konaniu žalobcu neposkytne právnu ochranu z dôvodu, že toto posúdil ako konanie v rozpore s poctivým obchodným stykom, takéto závery si navzájom odporujú, keďže za predpokladu účinného odstúpenia od zmluvy, by došlo k zániku zmluvy, a teda súd sa už výkonom práva žalobcu v rozpore s ustanovením § 265 Obchodného zákonníka nemal zaoberať.

12. Odvolací súd k vyššie uvedenému záveru súdu prvej inštancie o nedoručení korektného listu a faktúry konštatuje, že k doručeniu faktúry zo strany právneho predchodcu žalobcu žalovanému muselo dôjsť, nakoľko podľa obsahu spisu žalovaný uvedenú faktúru vrátil žalobcovi listom zo dňa 30. júla 2013. Čo sa týka ostatných porušení povinností, súd prvej inštancie uvedené prvýkrát konštatoval až v samotnom napadnutom rozhodnutí, teda neumožnil žalobcovi sa k uvedeným skutočnostiam vyjadriť a navrhnúť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, čím došlo k nedostatočne zistenému skutkovému stavu. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie nemal dostatočne zistený skutkový stav na to, aby mohol vysloviť záver o konaní žalovaného v rozpore s poctivým obchodným stykom.

13. Vzhľadom na uvedené je odvolací súd toho názoru, že zatiaľ zhromaždené dôkazy nesvedčia záveru o zrušení zmluvy odstúpením, keďže táto možnosť nevyplývala zo zmluvy, ani neboli splnené predpoklady na odstúpenie od zmluvy podľa zákonných ustanovení.

14. Konečnému rozhodnutiu bránila uvedená medzera v skutkovom stave, ktoré sa mohla prípadne odstrániť i realizáciou žalovaným navrhnutých dôkazov (výsluch pracovníčky obecného úradu i vtedajšieho starostu podpisujúceho predmetnú zmluvu). S poukazom na konštatované skutočnosti odvolaciemu súdu neostala iná možnosť len napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom v ďalšom konaní je viazaný vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu.

15. Keďže došlo k omylu v právnom posúdení odstúpenia od zmluvy (akceptovanie odstúpenia aj keď takéto možnosť nevyplývala zo zmluvy a neboli ani len dohodnuté dôvody pre odstúpenie od zmluvy podľa zákonných dôvodov, t.j. porušenie zmluvy podstatné, nepodstatné či iné dôvody podľa ustanovenia § 345 a nasl. Obchodného zákonníka) súd prvej inštancie sa nezaoberal ďalšími relevantnými skutočnosťami pre rozhodnutie o podanej žalobe. Pri závere súdu prvej inštancie o platnosti uzatvorenej zmluvy (bod 19 odôvodnenia) sa javí byť potrebným zodpovedanie otázky ako mohla a mala vplyv na nároky zo zmluvného vzťahu aplikácia bodu 8 VOP- návrh objednávateľa na zrušenie zmluvy a s tým súvisiaca výška škody (stornopoplatok)

16. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o trovách odvolacieho konania § 396 ods. 3 CSP.

17. Uvedené rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP a § 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).